

Kåre Holgerson - *Mönster*

28.1 - 4.3 2012 KALMAR KONSTMUSEUM

Kåre Holgerson

Mönster

Kalmar konstmuseum har glädjen att visa en helt nyproducerad installation av Kåre Holgerson. Den består av två delar som på olika sätt beskriver konstnärens mamma Karins förhållningssätt till verkligheten. Den ena delen utgörs av ett antal studier av klänningar bland annat utförda på Nordiska museet, ett herbarium samt föremål från hennes yrkesverksamma tid som textillärarinna. Allt genomfört med en nitisk noggrannhet och omsorg. Den andra delen består av fotografier tagna av konstnären i två av de bostäder Karin levde i vid slutet av sitt liv. Den utsägliga oordning som framträder står i en hjärtskärande kontrast till de övriga föremålen i utställningen.

Lars Nylander, professor i litteraturvetenskap vid universitetet i Trondheim och vän till konstnären sedan lång tid tillbaka, har skrivit en inkännande text om utställningen. En text han gett namnet Livets signaturer. Så här avslutar Nylander texten:

Men i sista hand blir "mönster" en fråga som vi tvingas ställa om vårt eget liv: är det också mönster av detta slag, mönster som föregår alla symboliska betydelser, som utgör kärnan av det jag kallar min karaktär, min personlighet, mitt "jag"? Är det mönster av detta slag som utgör livets egna, mest autentiska signaturer?

Kåre Holgerson ställer med sin installation frågor om identitet och om hur ett liv som under hand förändrats på ett dramatiskt vis ska kunna förstås och ges rättvisa. Med en osentimental konsekvens öppnar han dörren till en existentiell problematik som rör tid och liv, kaos och ordning. De många nivåerna av begreppet mönster vecklar här ut sig och ger installationen en rad möjliga tolkningar och ingångar.

Holgersons installation reser också indirekt frågor av en mer moralisk karaktär. Hur stor rätt kan konstnären ta sig när det handlar om att använda sig av biografiskt material, andras liv, i försöket att berätta något som berör oss alla? En diskussion som varit särskilt livaktig inom litteraturen och inte minst med anledning av "dokusåpa-genren" som grasserat i TV-media det senaste decenniet. Utan andra jämförelser med dessa kulturyttringar avgörs frågan i det här fallet genom det sätt på vilket Kåre Holgerson gripit sig an och gestaltat helheten. Det vill säga på vilket sätt du som betraktare ges möjlighet att uppfatta hans verk. Uppenbart är att det inte är den faktiska personen Karin som är av intresse i *Mönster*. Bland många möjliga har konstnären valt just detta sätt. Om verket i slutändan bildar en rimlig eller till och med en fantastisk utsaga är upp till dig.

Kåre Holgerson är verksam som konstnär och pedagog med bas i Kalmarregionen sedan konststudierna i början av 80-talet. Inte minst har han varit en drivande kraft för att etablera Kulturmagasinet i Bergkvara som en vital nod i det regionala konstlivet. Konstnärligt har han arbetat främst med grafik, performance och installationer som på olika sätt formerats till sammanhängande teman över längre tidsspann. Titlar som exempelvis *Vid gräns* och *Exil* har varierats och givits ny mening i olika kontexter. Med installationen *Mönster* har Kåre Holgerson tagit sig an ett nytt tema som vi förmodligen bara sett början på.

Bengt Olof Johansson, museichef

Livets signaturer.

I denna installation har Kåre Holgerson sammanställt bilder om sin mor, Karin (Linnea) 1923-2009, och hennes liv. Det har blivit en konstellation av målningar hon gjort i sin ungdom, redovisningar av textila materialprover, en växt från ett herbarium, ett knyppleriarbete och andra objekt. Dessa spår av ett liv kontrasteras med fotografier av hennes efterlämnade bostad, i ett stadium av nära totalt förfall.

Redan vid en första blick på dessa objekt och bilder, förstår man att de fungerar som enfråga, som berör det vi kallar identitet: är det möjligen så, att det som utgör den mest grundläggande kontinuiteten i våra liv, det som förblir detsamma i och genom alla de förändringar vi går igenom, handlar om mönster?

rörelser, former som upprepas, varieras, bryts upp, återskapar sig;
rörelseformer som skänker trygghet och stabilitet
men som just därför också lätt blir till inhägnader,
tvångsmässigt upprepade vanor som direkt motverkar
livets fortsatta rörelse mot något annat.

En del av de efterlämnade objekten inviterar till tolkning, som Karins noggrant detaljerade studier av vackert broderade klänningar från 1950: ett slags feminitetens koreografiska mönster? Mot detta står fotografierna av Karins efterlämnade bostad, ett yttre/inre tillstånd som närmar sig full entropi*, men där kameran blick tycks på jakt efter resterna av mönster som fortfarande *insisterar*: Bildar inte samlingen av tomma kartonger invid sängen ett litet hus? Ligger inte den tomma plastflaskan i den utdragna kökslådan i ett slags vila . . . ?

Inför min egen blick får ett objekt en särskilt tyngd, det nav som alla övriga kretsar kring: Det vita knyppleriets ofullbordade, tvådimensionella avbildning av en ram eller inhägnad, som knypplerskan inte hunnit att fullborda (inte förmått sig att stänga?), men istället lämnat öppen. Hon har därmed sytt in flyktlinjer, både i den tvådimensionella bilden (som om något, som en gång funnits inom ramen, redan försvunnit ut genom

öppningen) och genom den härva av trådar som faller ut ut bilden, och öppnar den den mot någon helt annan dimension.

Det ligger kanske nära till hands att närma sig denna säregna installation som ett slags dubbelbiografi: om de mönster som präglat en kvinnas liv, och de frågor om mönster som ställs av hennes son. Men i sista hand blir "mönster" en fråga som vi tvingas ställa om vårt eget liv: är det också mönster av detta slag, mönster som föregår alla symboliska betydelser, som utgör kärnan av det jag kallar min karaktär, min personlighet, mitt "jag"? Är det mönster av detta slag som utgör livets egna, mest autentiska signaturer?

Lars Nylander

Lars Nylander, f. 1952. Mellan 1962 och 73 bosatt i Kalmar. Numera verksam som professor i litteraturvetenskap vid NTNU, Trondheim. Senaste publikation: *Litteraturen, könet och konsten att begära i antiken* (Tapir, 2011).

* Begreppet entropi kan illustreras med ett stökigt rum: I ett fullständigt städat/ordnat rum kan varje sak bara finnas på en plats, det vill säga det finns bara ett sätt att ställa alla saker i rummet så att det har egenskapen att vara fullständigt städat. I ett stökigt rum spelar det ingen roll om en viss bok står till höger eller vänster i bokhyllan; rummet är i alla fall lika stökigt. Rummets entropi är antalet sätt man kan ställa saker för att uppnå en viss stökighetsnivå. Ju stökigare rummet är, desto fler ställen kan de ligga på och desto högre entropi får rummet. Det finns emellertid ingen helt allmängiltig vardagsspråksdefinition på entropi, mycket beroende på oklarheter angående begreppet "ordning"; i vissa speciella fall innebär ökad entropi att ordning och komplexitet kan uppkomma ur oordning.

Källa: Wikipedia

DU BEHÖVER INTE

FÖRSTÅ

OM DU BLEV BERÖRD AV DET DU SÅG

Ta med dina vänner på en guidad visning varje söndag 13.00.

OM DU UPPSKATTADE DET DU SÅG

Köp ett årskort för 200:- så blir du samtidigt medlem i Kalmar konstförening och får förhandsinformation om museets utställningar och arrangemang.

OM DU GILLADE DET DU SÅG

Bli medlem i vår Facebook-grupp för att se det som vi bara publicerar där.

OM DU ÄLSKADE DET DU SÅG

Bli ständig medlem i Kalmar konstförening.

OM DU VILL VETA MER

Fråga oss eller gå in på
www.kalmarkonstmuseum.se

Kalmar konstmuseum

Tisdag, tors-söndag 12-17, onsdag 12-19